

Godt i gang med Starchify

Af adm. direktør Ronnie B. Nielsen

Den nye modificeringsfabrik er startet op og begynder at producere de nye produkter som planlagt. Det har været et stort projekt, og det har været spændende at bygge en ny modificeringsfabrik, primært fordi meget af den benyttede teknologi i fabrikken er ny for både Cargill og for AKV.

Det har givet nogle problemer i projektet og i selve opstarten, men ikke større, end at de er blevet løst og ikke har påvirket evnen til at levere de lovede produkter til kunderne. Som fortalt på generalforsamlingen har udfordringerne desværre påvirket økonomien i projektet, men projektet er fortsat en rigtig god investering.

Der er tre forskellige primære nye produkter, og specielt det ene af produkterne ser ud til at kunne afsættes i markedet i større mængder end forventet. Priserne ser også gode ud, men det kan være svært at analysere på, når vi er i et år med mangel på kartoffelstivelse, for så stiger alle priserne, også

priserne på nativ mel. Vi håber, at priserne er indikative for, at vi som minimum kan indfri den lagte forretningsplan.

Alle tre produkter er sendt til kunder, men de mest forædlede produkter kun i mindre omfang. Dette følger planen, da afprøvning og kundeaccept er essentielle ved specielle fødevarerprodukter. Der er en intens dialog mellem Cargill og kunderne i forhold til de mange tests, der gennemføres med produkterne. De nye produkter benyttes ofte direkte i fødevarer uden yderligere behandling, og derfor er kundekravene til produkterne skyhøje. Det er en sund proces, som vi alle lærer af, og som er med til at højne standarden på AKV til glæde for alle vores kunder. Vi er fortsat optimistiske omkring den nye modificeringsfabrik og de muligheder, som den tilbyder. Nu skal vi væbne os med lidt tålmodighed, mens Cargill sammen med kunderne får testet og udbredt de nye produkter over den kommende tid.

Tørken påvirker markedet

Af adm. Direktør Ronnie B. Nielsen

Som alle landmænd er bevidste om, så havde vi i Danmark en meget tør og varm sommer. Det var til glæde for de danske strande og feriegæsterne, men absolut ikke til fordel for kartoflerne. Hvis vi skal lede efter lidt positivt i situationen, så er det, at vi ikke står alene i den situation, faktisk blev det meste af Nordeuropa påvirket af den voldsomme tørke og varme.

Tørken har for de fleste kartoffelavlere betydet et reduceret udbytte. Det har kartoffelmelsfabrikkerne mærket, men også chipsfabrikker, flakefabrikker, læggekartoffelproducenter etc. I nogle lande som Tyskland har det betydet, at den mængde kartofler, som har været til rådighed, ikke

har kunnet dække det samlede behov. Med hensyn til kartoffelmel forventes det, at den europæiske høst er reduceret med 10-15%. Det påvirker direkte markedsprisen for kartoffelmel, og markedet er fra slutningen af august 2018 og frem begyndt at vise dette med stigende priser.

Det er fortsat et lidt usikkert marked, for ingen ved, hvad den præcise kartoffelmelsproduktion i Europa ender på, da det endnu er uvist, hvor mange kartofler, der er gået til flakes, chips etc. Det gør det også svært at spå om det endelige og korrekte prisniveau for kartoffelmel, men glædeligt er det, at priserne går op.

Den næste generation kartofler

Af agrochef Henrik Pedersen

Sådan lyder overskriften hos AGRICO med hensyn til en række af nye sorter, som er kommet frem de senere år. Det dækker over sorter, der har en væsentligt højere resistens mod kartoffelskimmel end de traditionelle sorter. Denne typer sorter passer rigtig godt ind i tidens krav om, at der bør anvendes færre sprøjtemidler i landbruget.

De nye sorter er blevet til ved naturlig forædling, og der er således ikke gjort brug af GMO-teknikker. Man har fundet vildarter i Sydamerika med meget høj resistens mod skimmel, og disse er gentagne gange blevet krydset med almindelige kartoffelsorter, indtil man har nået et resultat, hvor der er kartoffelsorter, der både har beholdt gener for skimmelresistens og samtidig har en god kvalitet og giver et godt udbytte.

AGRICO, som er Hollands største producent af læggekartofler, er AKV's samarbejdspartner vedr. læggekartofler og sortsudvikling. AGRICO har satset meget på denne udviklingsproces i erkendelse af, at kartoffelskimmel er blevet markant vanskeligere at bekæmpe henover de sidste 15 år, og hvor sorter, som vi tidligere sagde havde høj skimmelresistens, nu må betragtes som modtagelige. Det er f.eks. sorter som Kuras og Folva. AGRICO kalder de nye sorter med meget høj skimmelresistens for "Den næste generation kartofler" og forventer i de kommende år, at langt de fleste nye sorter, der kommer på markedet, vil være typer med betydelig mindre modtagelighed for skimmel.

I de seneste år har sorter som Anouk, Alouette, Twinner og Twister vundet indpas i spisekartoffelproduktionen, og Carolus har fået en plads i avlen af kartofler til pommes frites. Disse sorter er også med i AKV's læggekartoffelprogram. Anvendelsen er både i den økologiske avl og den almindelige produktion. Spisekvaliteten skal være på højde med traditionelle sorter, for at der er en plads i markedet.

AKV har sit eget forædlingsprogram sammen med AGRICO og har i dette fundet den første nye stivelsessort med høj skimmelresistens. Det er sorten Nofy, som er kommet på EU's sortsliste til denne sæson.

Nofy er en middelsen stivelsessort, dvs. lidt tidligere end Kuras. Nofy blev lavet i 2006 som en krydsning mellem sorten Stayer og en unavngiven sort med høj skimmelresistens. Nofy sætter mange knolde og er ret spiretræg, og dette gør, at den er relativt let i læggekartoffelavl. Dette sammen med ret hårdføre knolde gør, at den er velegnet til lagring som melkartoffel.

Udbyttet forventer vi i gennemsnit vil være op til 5% lavere end udbyttet i Kuras, selv om den i år har givet et større udbytte end Kuras. Det lavere udbytte kompenseres dog af en væsentlig reduktion i sprøjteomkostningerne, idet Nofy højst skal behandles fire gange mod skimmel. Frem til midten/slutningen af juli er behandling overflødig, og herefter forventer vi, at den skal behandles ca. fire gange, hvilket vil være samtidig med behandling mod bladpletsvamp. I 2018 var behovet mindre, men i 2017 var behovet lidt større.

Der er stor interesse for Nofy i det meste af Europa, og AKV forventer selv at dyrke ca. 25 ha læggekartofler i sorten i 2019, og at arealet med melkartofler med Nofy vil være ca. 200 ha.

Udbytte i hkg stivelse/ha. Landsforsøg i Try

Sort/År	2018	2017
Kuras	120	123
Nofy	122	120

Nofy og Kuras uden skimmelbehandling 7. aug. 2017

Færdig til jul

Af adm. Direktør Ronnie B. Nielsen

AKV's avlere bestemte i oktober 2017, at produktionen skal udvides, og der skal på AKV produceres 65.000 ton i 2019. Planen for 2018 var 55.000 ton, og derfor blev der installeret en silo allerede til 2018. Desværre slog høsten fejl, og siloen blev ikke nødvendig.

For at kunne producere større mængde kartoffelmel skal fabrikken enten køre længere, altså ind i januar, februar og marts, eller der skal laves en kapacitetsudvidelse. Der er lavet et analysearbejde for at se på lagertab ved længere lagring, både igennem råd, men også igennem nedbrydning af stivelsen i kartoflerne. Baseret på AKV's viden bliver omkostningen hos avlerne uforholdsmæssig høj ved at gennemføre en lang kampagne set i forhold til afskrivningerne på en kapacitetsudvidelse. Derfor vil AKV udvide kapaciteten i stedet for at introducere øgede udgifter hos avlerne ved fast kampagnedrift på fabrikken hvert år efter nytår.

En kapacitetsudvidelse blev også varslet ved andelsudvidelsen i oktober 2017, og den går AKV i gang med fra januar 2019. Planlægningen har været i gang i en længere periode, men det fysiske arbejde har måttet vente på, at kampagnen 2018 bliver færdig.

I modtagelsen vil der blive etableret en større plads til at aflæsse kartofler. Pladsen gør, at AKV lettere kan håndtere tider med spidsbelastning, men samtidig give større fleksibilitet i forhold til aflæsning. Med større kapacitet skal vaskeriet køre længere

hver dag, og i stedet for at kalde kartoflerne ind til sen aften, vil der i stedet blive lagt en mængde kartofler på den nyoprettede plads. Vaskerimedarbejderen vil så køre kartoflerne i graven i et par timer efter ordinær lukketid. Dette system bør give aflastning ved spidsbelastning, minimere gene for vognmænd og fungere meget lig det system, som vi har i dag.

Alternativer med udvidelse af vaskeriet er undersøgt og ikke fundet rentable. Derfor starter AKV med en mere lavpraktisk og realistisk løsning, som ikke kan risikere at påvirke kampagnestarten i 2019.

På selve fabrikken skal der laves en mindre ombygning på indtransporten af kartoflerne fra bunkerne til selve fabrikken. Det er et kritisk område, fordi problemer her kan påvirke muligheden for drift af den eksisterende fabrik. Det er vi meget opmærksomme på og ser derfor kun på teknologi, som allerede er i brug på andre kartoffelmelsfabrikker.

Længere inde i anlægget vil der blive installeret en uafhængig 12 tons/time linje. Det betyder, at der ikke bliver ændret i den eksisterende produktion på 20 ton/time og dermed startes op til regulær kampagne i starten af september. Udvidelsen på de 12 ton/time forventes at starte op senere på kampagnen. Uden kapacitetsudvidelsen er der kampagnestop i slutningen af januar 2019, men det forventes, at kampagnen pga. den nye linje afsluttes omkring årsskiftet.

Hvorfor lav stivelsesprocent i 2018 ?

Af agrochef. direktør Henrik Pedersen

Stivelse laves på en lille fabrik, der hedder kartoffel.

I stivelsen indgår der tre råstoffer: Vand, CO² og solskin. Gødning er kun et hjælpestof for at få planten til at vokse, men indgår ikke i stivelsen. Solskin havde vi masser af, og CO² er ikke en mangelvare.

I 2017 regnede det hele vækstperioden, der var meget få solskinstimer, og her blev den gennemsnitlige stivelsesprocent til AKV 19,6%. I 2018 havde vi rekordmange solskinstimer, og stivelsesprocenten vil ende under 18% stivelse.

Så forskellen må ligge i vandet. Men selv de avlere, der vandede, havde en relativt dårlig stivelsesprocent, så det er ikke årsagen.

Forklaringen skal nok findes i temperatur-påvirkningen på aفرøden.

Kartofler trives bedst ved temperaturer omkring 20°C, og ved temperaturer over 27-28°C er der en væsentlig påvirkning på kartofflens vækst. Dels kan det påvirke kartofflen ved, at indlagringen af stivelse i knoldene bremses eller helt standser, og dels kan det give en stresspåvirkning af planten, således at de først dannede knolde standser væksten og i stedet giver sig til at danne nye knolde og udløbere i enden af de første knolde.

Så ender man med, at en stor del af knoldene er meget "unge" og derfor også med et meget lavt stivelsesindhold.

Afsender:
AKV Langholt AmbA
Gravsholtvej 92
9310 Vodskov

Tlf. 96 389420
E-mail: akv@akv-langholt.dk
[Http://www.akv-langholt.dk](http://www.akv-langholt.dk)

Stor interesse for ekstra tegning til kampagnen 2019

Af adm. direktør Ronnie B. Nielsen

AKV tilbød avlerne at tegne ekstra levering af kartofler til kampagnen 2019 for at nå op på de ønskede 65.000 ton produktion. Tegningen er gået over forventning, og vi har fået den fulde volumen ind, og også mere end nødvendigt, hvorfor vi har måtte sige nej til dele af de største overtegninger. Husk at kontrollere kvaliteten af evt. egne læggekartofler, da det i år med den dårlige høst i Europa kan være svært at skaffe ekstra læggekartofler.

Mange tak for hjælpen, og vi glæder os til næste kampagne med rekordstor produktion

Bagt kartoffelmos med ristede kastanjer og løvstikke

Der har lige været afholdt VM for kokke i Luxembourg, og her fik det danske cateringlandshold en tredjeplads og vandt en guldmedalje for deres buffet. Kartoffelretten i buffeten var lavet af AKV's nye kartoffelsort Constance, som er god både til bl.a. som bagekartoffel og til mos. Her følger opskriften:

1,3 kg kartofler
200 g kastanjer
20 g salt
100 g smør
1,5 dl æg
60 g løvstikke
4 g hvid peber

Kog de skrællede kartofler møre. Hak kastanjerne fint, og rist dem godt på panden med halvdelen af smørret. Hak løvstikken fint. Rør de kogte kartofler til mos med salt, og tilsæt de øvrige ingredienser under omrøring. Fordel på en passende bradepande/fad, så der er ca. 2-2.5 cm tykkelse, og bag ved 130°C i 15 min. Køl ned.

Skær kartoffelen i passende stykker og bag dem i ovn ved 180°C i 15 min.

Har man ikke Constance kartofler, kan Estima eller en anden bagekartoffel anvendes.

Kalender

Af sekretær Jytte Koldkjær

Tirsdag den 22. januar 2019 kl. 09.00

Mandag den 5. februar 2019

Tirsdag den 18. juni 2019 kl. 13.30

Avlermøde i Kulturhuset i Hjallerup

Danske Kartofler - Generalforsamling og Faglig dag i Vingsted

AKV - Generalforsamling